

Anarchokapitalismus

...a sociální práce

Přednáší Urza
11. února
pro VOŠ Caritas
v Olomouci

www.urza.cz

O čem budeme mluvit?

- ❖ Odmítání útočného násilí
- ❖ Závislost na státu
- ❖ Příčiny a následky problémů chudých
- ❖ Co bylo před sociálním státem?

Neagrese jako základ lidskosti

- ❖ Neútočme na ostatní, když nikomu nic nedělají.
  - » Nechme lidi v klidu žít; nenut'me jim svou vůli.
  - » Nikomu neberme, co je jeho.
  - » Spolupracujme, ale nikoho k tomu násilím nenut'me.

Neagrese jako základ lidskosti

- ❖ Neútočme na ostatní, když nikomu nic nedělají.
  - » Nechme lidi v klidu žít; nenut'me jim svou vůli.
  - » Nikomu neberme, co je jeho.
  - » Spolupracujme, ale nikoho k tomu násilím nenut'me.

- ❖ „Žít a nechat žít.“

Neagrese jako základ lidskosti

- ❖ Neútočme na ostatní, když nikomu nic nedělají.
  - » Nechme lidi v klidu žít; nenut'me jim svou vůli.
  - » Nikomu neberme, co je jeho.
  - » Spolupracujme, ale nikoho k tomu násilím nenut'me.

- ❖ „Žít a nechat žít.“

- ❖ Na něčem takovém se asi shodneme...

...to je anarchokapitalismus!

❖ Přesně na těch idejích stojí anarchokapitalismus!

...to je anarchokapitalismus!

- ❖ Přesně na těch idejích stojí anarchokapitalismus!
- ❖ Anarchokapitalisté z nich jen nedělají výjimky.
- ❖ Drtivá většina lidí dělá výjimku pro stát.

...to je anarchokapitalismus!

- ❖ Přesně na těch idejích stojí anarchokapitalismus!
- ❖ Anarchokapitalisté z nich jen nedělají výjimky.
- ❖ Drtivá většina lidí dělá výjimku pro stát.
  - » Platba za službu, kterou jsem si neobjednal?

...to je anarchokapitalismus!

- ❖ Přesně na těch idejích stojí anarchokapitalismus!
- ❖ Anarchokapitalisté z nich jen nedělají výjimky.
- ❖ Drtivá většina lidí dělá výjimku pro stát.
  - » Platba za službu, kterou jsem si neobjednal?
  - » A co hůř, nucené práce; je na to výjimka i v LZPS.

...to je anarchokapitalismus!

- ❖ Přesně na těch idejích stojí anarchokapitalismus!
- ❖ Anarchokapitalisté z nich jen nedělají výjimky.
- ❖ Drtivá většina lidí dělá výjimku pro stát.
  - » Platba za službu, kterou jsem si neobjednal?
  - » A co hůř, nucené práce; je na to výjimka i v LZPS.
  - » Legalizované únosy dětí už tak ani nevnímáme.

Ankap není antisociální

- ❖ Přerozdělování skrze stát znamená násilí.
  - » Tři příběhy...

Ankap není antisociální

- ❖ Přerozdělování skrze stát znamená násilí.
  - » Tři příběhy...
- ❖ Volný trh není absence solidarity se slabými.
  - » Je to dobrovolnost a absence násilného donucení.

Ankap není antisociální

- ❖ Přerozdělování skrze stát znamená násilí.
  - » **Tři příběhy...**

- ❖ Volný trh není absence solidarity se slabými.
  - » Je to dobrovolnost a absence násilného donucení.

- ❖ Přerozdělování neškodí pouze dárcům.
  - » Poškozuje i příjemce, jenže skrytě (vysvětlím dále).

Počátky sociálního státu Č(S)R

❖ Tomáš Garrigue Masaryk (1919):

„V Československé republice nebude míti více místa stará dobročinnost, která byla vždy pokládána za milost, jež obdarovaného chudáka vždy ponižovala a jeho lidské vědomí otupovala. Na místo ponižující milosti stavíme dnes sociální povinnost.“

Počátky sociálního státu Č(S)R

❖ Tomáš Garrigue Masaryk (1919):

„V Československé republice nebude míti více místa stará dobročinnost, která byla vždy pokládána za milost, jež obdarovaného chudáka vždy ponižovala a jeho lidské vědomí otupovala. Na místo ponižující milosti stavíme dnes sociální povinnost.“

❖ Dobrovolnost se mění v povinnost „dárce“.

» Ti místo státu viní příjemce, kteří je však neokrádají.

Počátky sociálního státu Č(S)R

❖ Tomáš Garrigue Masaryk (1919):

„V Československé republice nebude mít více místa stará dobročinnost, která byla vždy pokládána za milost, jež obdarovaného chudáka vždy ponižovala a jeho lidské vědomí otupovala. Na místo ponižující milosti stavíme dnes sociální povinnost.“

❖ Dobrovolnost se mění v povinnost „dárce“.

» Ti místo státu viní příjemce, kteří je však neokrádají.

❖ Ale také na „právo“ na straně příjemce.

» Ti místo vděčnosti a zlepšování situace viní „dárce“.

Závislost na státu

- ❖ Stát chrání nezodpovědné před následky činů.

Závislost na státu

- ❖ Stát chrání nezodpovědné před následky činů.
- ❖ Nezodpovědné jednání je pak méně nevýhodné.

Závislost na státu

- ❖ Stát chrání nezodpovědné před následky činů.
- ❖ Nezodpovědné jednání je pak méně nevýhodné.
- ❖ Více lidí se začne chovat nezodpovědně.

Závislost na státu

- ❖ Stát chrání nezodpovědné před následky činů.
- ❖ Nezodpovědné jednání je pak méně nevýhodné.
- ❖ Více lidí se začne chovat nezodpovědně.
  - » **Jejich děti takové chování berou jako normu!**

Závislost na státu

- ❖ Stát chrání nezodpovědné před následky činů.
- ❖ Nezodpovědné jednání je pak méně nevýhodné.
- ❖ Více lidí se začne chovat nezodpovědně.
  - » **Jejich děti takové chování berou jako normu!**
- ❖ To slouží státu jako argument pro další ochranu.

Právo na pomoc v nouzi?

- ❖ **Právo** na pomoc v nouzi vytváří nezodpovědné.
  - » Mám-li na něco právo, je to norma, ne patologie.
    - Za to, na co mám právo, nemusím být nikomu vděčný.

Právo na pomoc v nouzi?

- ❖ **Právo na pomoc v nouzi vytváří nezodpovědné.**
  - » Mám-li na něco právo, je to norma, ne patologie.
    - Za to, na co mám právo, nemusím být nikomu vděčný.

- ❖ **Dobrovolná pomoc v nouzi je žádoucí a lidská!**
  - » Vytváří ve společnosti zdravé zvyky.
    - Dárce se cítí dobře, má zodpovědnost a prestiž.
    - Obdarovaný se snaží co nejdříve postavit na vlastní nohy.
      - Též dárce jsou co nejvíce motivovaní k tomu přispět.

Rodina

❖ Bez sociálního státu se starají o rodiče děti.

- ❖ Bez sociálního státu se starají o rodiče děti.
- ❖ Stát rapidně zvyšuje šanci, že se nepostarají.
  - » Postarat se je přece jeho úlohou (sám to deklaruje).

- ❖ Bez sociálního státu se starají o rodiče děti.
- ❖ Stát rapidně zvyšuje šanci, že se nepostarají.
  - » Postarat se je přece jeho úlohou (sám to deklaruje).
- ❖ Stát též snižuje motivaci rodiny spolu vycházet.
- ❖ Rodiče mohou „beztrestně“ kašlat na děti.

Záměna příčin a následků

❖ **Potřebujeme stát, aby pomohl!**

Záměna příčin a následků

- ❖ **Potřebujeme stát, aby pomohl, protože...**
  - » ...je třeba chránit nezodpovědné lidi.

Záměna příčin a následků

- ❖ **Potřebujeme stát, aby pomohl, protože...**
  - » ...je třeba chránit nezodpovědné lidi.
    - **Jenže stát ty nezodpovědné vytváří!**

Záměna příčin a následků

- ❖ **Potřebujeme stát, aby pomohl, protože...**
  - » ...je třeba chránit nezodpovědné lidi.
    - **Jenže stát ty nezodpovědné vytváří!**
  - » ...lidé nejsou dostatečně solidární.

Záměna příčin a následků

- ❖ **Potřebujeme stát, aby pomohl, protože...**
  - » ...je třeba chránit nezodpovědné lidi.
    - **Jenže stát ty nezodpovědné vytváří!**
  - » ...lidé nejsou dostatečně solidární.
    - **Stát jim bere 2/3 výdělku (a pak se diví, že nemají)!**

Záměna příčin a následků

- ❖ **Potřebujeme stát, aby pomohl, protože...**
  - » ...je třeba chránit nezodpovědné lidi.
    - **Jenže stát ty nezodpovědné vytváří!**
  - » ...lidé nejsou dostatečně solidární.
    - **Stát jim bere 2/3 výdělku (a pak se diví, že nemají)!**
  - » ...rodiny nefungují, děti se nestarají o rodiče.

Záměna příčin a následků

- ❖ **Potřebujeme stát, aby pomohl, protože...**
  - » ...je třeba chránit nezodpovědné lidi.
    - **Jenže stát ty nezodpovědné vytváří!**
  - » ...lidé nejsou dostatečně solidární.
    - **Stát jim bere 2/3 výdělku (a pak se diví, že nemají)!**
  - » ...rodiny nefungují, děti se nestarají o rodiče.
    - **Stát tuto funkci převzal (starobní důchody)!**

Záměna příčin a následků

- ❖ **Potřebujeme stát, aby pomohl, protože...**
  - » ...je třeba chránit nezodpovědné lidi.
    - **Jenže stát ty nezodpovědné vytváří!**
  - » ...lidé nejsou dostatečně solidární.
    - **Stát jim bere 2/3 výdělku (a pak se diví, že nemají)!**
  - » ...rodiny nefungují, děti se nestarají o rodiče.
    - **Stát tuto funkci převzal (starobní důchody)!**
  - » ...nekvalifikovaní nemohou najít práci.

Záměna příčin a následků

- ❖ **Potřebujeme stát, aby pomohl, protože...**
  - » ...je třeba chránit nezodpovědné lidi.
    - **Jenže stát ty nezodpovědné vytváří!**
  - » ...lidé nejsou dostatečně solidární.
    - **Stát jim bere 2/3 výdělku (a pak se diví, že nemají)!**
  - » ...rodiny nefungují, děti se nestarají o rodiče.
    - **Stát tuto funkci převzal (starobní důchody)!**
  - » ...nekvalifikovaní nemohou najít práci.
    - **Stát jim hází klacky pod nohy v podobě byrokracie.**

Stát není jedinou příčinou...

- ❖ I bez státu se o sebe někteří nepostarají.
  - » **Bude jich ale výrazně méně než dnes.**

Stát není jedinou příčinou...

- ❖ I bez státu se o sebe někteří nepostarají.
  - » Bude jich ale výrazně méně než dnes.

- ❖ Pomoc v nouzi bude dobrovolná.
  - » Jejích příjemců bude méně.
  - » Dárci budou mít k dispozici více prostředků.

Stát není jedinou příčinou...

- ❖ I bez státu se o sebe někteří nepostarají.
  - » Bude jich ale výrazně méně než dnes.

- ❖ Pomoc v nouzi bude dobrovolná.
  - » Jejích příjemců bude méně.
  - » Dárci budou mít k dispozici více prostředků.

- ❖ Nebude to ideální; leč lepší než se státem.

Globální a lokální pomoc

- ❖ Lidé často volají po globálních řešeních (stát).
  - » Neexistují smysluplné argumenty; většinou:
    - „Dělá se to tak“ a „aby byla jistota“ (ač stejně nikdy není).

Globální a lokální pomoc

- ❖ Lidé často volají po globálních řešeních (stát).
  - » Neexistují smysluplné argumenty; většinou:
    - „Dělá se to tak“ a „aby byla jistota“ (ač stejně nikdy není).
- ❖ Lokální pomoc má všechny myslitelné výhody.

Globální a lokální pomoc

- ❖ Lidé často volají po globálních řešeních (stát).
  - » Neexistují smysluplné argumenty; většinou:
    - „Dělá se to tak“ a „aby byla jistota“ (ač stejně nikdy není).

- ❖ Lokální pomoc má všechny myslitelné výhody.
  - » Zohledňuje specifické potřeby lidí a individualitu.
    - Netřeba vymýšlet žádná univerzální kompromisní pravidla.

Globální a lokální pomoc

- ❖ Lidé často volají po globálních řešeních (stát).
  - » Neexistují smysluplné argumenty; většinou:
    - „Dělá se to tak“ a „aby byla jistota“ (ač stejně nikdy není).

- ❖ Lokální pomoc má všechny myslitelné výhody.
  - » Zohledňuje specifické potřeby lidí a individualitu.
    - Netřeba vymýšlet žádná univerzální kompromisní pravidla.
  - » Dárce a darovaný k sobě mají blíž (výhoda pro oba).

Globální a lokální pomoc

- ❖ Lidé často volají po globálních řešeních (stát).
  - » Neexistují smysluplné argumenty; většinou:
    - „Dělá se to tak“ a „aby byla jistota“ (ač stejně nikdy není).

- ❖ Lokální pomoc má všechny myslitelné výhody.
  - » Zohledňuje specifické potřeby lidí a individualitu.
    - Netřeba vymýšlet žádná univerzální kompromisní pravidla.
  - » Dárce a darovaný k sobě mají blíž (výhoda pro oba).
  - » Šetří se náklady na byrokracii a globální koordinaci.

„To by nefungovalo“

- ❖ ...protože:
  - » Bohatí a silní se nechtějí starat o chudé a slabé.

„To by nefungovalo“

❖ ...protože:

- » Bohatí a silní se nechtějí starat o chudé a slabé.
  - Charita tu byla (a je) vždy; stát ji čím dál více potlačuje.
    - Jednak mají lidé méně prostředků, ale hlavně „je to starost státu“.

„To by nefungovalo“

- ❖ ...protože:
  - » Bohatí a silní se nechtějí starat o chudé a slabé.
    - Charita tu byla (a je) vždy; stát ji čím dál více potlačuje.
      - Jednak mají lidé méně prostředků, ale hlavně „je to starost státu“.
  - » Lidé jsou nezodpovědní a nemyslí na budoucnost.

„To by nefungovalo“

- ❖ ...protože:
  - » Bohatí a silní se nechtějí starat o chudé a slabé.
    - Charita tu byla (a je) vždy; stát ji čím dál více potlačuje.
      - Jednak mají lidé méně prostředků, ale hlavně „je to starost státu“.
  - » Lidé jsou nezodpovědní a nemyslí na budoucnost.
    - Někteří ano, ale hlavně proto, že teď (kvůli státu) nemusejí.

„To by nefungovalo“

- ❖ ...protože:
  - » Bohatí a silní se nechtějí starat o chudé a slabé.
    - Charita tu byla (a je) vždy; stát ji čím dál více potlačuje.
      - Jednak mají lidé méně prostředků, ale hlavně „je to starost státu“.
  - » Lidé jsou nezodpovědní a nemyslí na budoucnost.
    - Někteří ano, ale hlavně proto, že teď (kvůli státu) nemusejí.
    - Odlišné preference nemusí být špatné (pozor na elitářství).

„To by nefungovalo“

- ❖ ...protože:
  - » Bohatí a silní se nechtějí starat o chudé a slabé.
    - Charita tu byla (a je) vždy; stát ji čím dál více potlačuje.
      - Jednak mají lidé méně prostředků, ale hlavně „je to starost státu“.
  - » Lidé jsou nezodpovědní a nemyslí na budoucnost.
    - Někteří ano, ale hlavně proto, že teď (kvůli státu) nemusejí.
    - Odlišné preference nemusí být špatné (pozor na elitářství).
  - » Občas se stane něco nečekaného a katastrofálního.

„To by nefungovalo“

- ❖ ...protože:
  - » Bohatí a silní se nechtějí starat o chudé a slabé.
    - Charita tu byla (a je) vždy; stát ji čím dál více potlačuje.
      - Jednak mají lidé méně prostředků, ale hlavně „je to starost státu“.
  - » Lidé jsou nezodpovědní a nemyslí na budoucnost.
    - Někteří ano, ale hlavně proto, že teď (kvůli státu) nemusejí.
    - Odlišné preference nemusí být špatné (pozor na elitářství).
  - » Občas se stane něco nečekaného a katastrofálního.
    - Od toho máme pojištění (dobrovolné; povinné je daň).

Už to fungovalo stovky let

- ❖ Dobročinné spolky dvou typů:
  - » charitativní organizace bohatých pro chudé

Už to fungovalo stovky let

- ❖ Dobročinné spolky dvou typů:
  - » charitativní organizace bohatých pro chudé
  - » svépomocné spolky („sociální pojišťovny“)
    - zřizované zaměstnanci, zaměstnavateli i dalšími skupinami

Už to fungovalo stovky let

- ❖ Dobročinné spolky dvou typů:
  - » charitativní organizace bohatých pro chudé
  - » svépomocné spolky („sociální pojišťovny“)
    - zřizované zaměstnanci, zaměstnavateli i dalšími skupinami

- ❖ Nekomerční školy, nemocnice, ubytovny, jídelny
  - » Provozovali je filantropové, církve i další organizace.
    - Fungovala jich velká spousta, ač motivace byly rozličné:
      - dobrosrdečnost a soucit, víra, společenská prestiž, zvěčnění...

- ❖ Více se tématem zabýval autor Hynek Řihák:
  - » Svépomocné spolky
  - » Vzdělání pro chudé aneb nezapomínejme na charitu
  - » Ne až tak divoký „divoký“ kapitalismus
  - » Školství ve Velké Británii, dětská práce a stát v 19. století
  - » Dobrovolné nemocnice, lékařská péče a stát ve viktoriánské Velké Británii
  - » Nástin charity ve viktoriánské Velké Británii – starobince pro chudé

- ❖ Více se tématem zabýval autor Hynek Řihák:
  - » Svépomocné spolky
  - » Vzdělání pro chudé aneb nezapomínejme na charitu
  - » Ne až tak divoký „divoký“ kapitalismus
  - » Školství ve Velké Británii, dětská práce a stát v 19. století
  - » Dobrovolné nemocnice, lékařská péče a stát ve viktoriánské Velké Británii
  - » Nástin charity ve viktoriánské Velké Británii – starobince pro chudé.

- ❖ Navzdory tomu nám stát zcela prokazatelně lže.
  - » Ve školách se učíme, že trh toto zajišťovat nemůže.

Ale dříve byla chudoba...

- ❖ Ano, byla; chudoba je totiž výchozí stav.
  - » Proto nemá smysl pátrat po „příčinách chudoby“.

Ale dříve byla chudoba...

- ❖ Ano, byla; chudoba je totiž výchozí stav.
  - » Proto nemá smysl pátrat po „příčinách chudoby“.
- ❖ Chudí se měli hůř; selhal trh v sociální oblasti?
  - » Nikoliv; hůř se měli i bohatí, společnost byla chudší.

Ale dříve byla chudoba...

- ❖ Ano, byla; chudoba je totiž výchozí stav.
  - » Proto nemá smysl pátrat po „příčinách chudoby“.
- ❖ Chudí se měli hůř; selhal trh v sociální oblasti?
  - » Nikoliv; hůř se měli i bohatí, společnost byla chudší.
- ❖ Průmyslová revoluce (kapitalismus) vše změnila.
  - » Absurdní spojení s dětskou prací, která tu byla vždy.

- ❖ Sociální stát je nemorální.
  - » Loupí lidem jejich zdroje; způsobuje bídu.
  - » Vytváří nezodpovědné, nahrazuje funkce rodiny.
  - » Poškozuje chudé zejména byrokracií.
  - » Je příčinou mnoha problémů.

- ❖ **Volný trh rozhodně nevyřeší vše.**
  - » Ale nenapáchá tolik škod jako sociální stát.